

datny, možno se domáhati i změny výživného, rozsudkem stanoveného. Kdyby pak nastal případ, že nemanželský otec by vůbec nebyl schopen výživné poskytovat, odpadla by samozřejmě i povinnost jeho k tomu. To odpovídá ustanovení slov: »ihrem Vermögen angemessene Verpflegung« (§ 166 obč. zák.). Jest tedy závěr, který dovolatel z nesprávného hořejšího předpokladu vyvozuje, že totiž rozsudek, spočívaje jediné a výhradně na poměrech přítomnosti, předem již každou změnu poměrů těch prohlašuje za bezvýznamnou pro otázku výše alimentů, nesprávným, a výtká nesprávného posouzení po stránce právní, rozsudku odvolacímu činěná, není odůvodněna. Co se tkne důvodu dovolacího v § 503 č. 2 c. ř. s. uvedeného, dlužno poukázati k tomu, že nevytýká dovolatel vadu sběhnuvší se v řízení odvolacím, neboť dotyčný návrh důkazní, jehož pomínutí vytýká, v odvolacím řízení činěn nebyl, a také v odvolacím řízení dotyčná vada vůbec nebyla uplatňována. Jest tedy i tato výtká bezpodstatnou.

Čís. 292.

K pojmu »trvale neznámého pobytu« dle § 159, první věta, obč. zák.

(Rozh. ze dne 14. října 1919, Rv II 224/19.)

Rozsudek první stolice, jímž vyhověno bylo žalobě, podané dítětem na opatrovníka o oduznání manželského původu, byl odvolacím soudem potvrzen, mimo jiné z těchto důvodů: Nesprávné právní posouzení a nesprávné ocenění důkazů spatřuje odvolání v tom, že soud první stolice má prý neprávem za to, že jest zde předpoklad § 159 obč. zák., by dítě samo mohlo odporovat svému manželskému původu, totiž trvalá neznámost pobytu manžela jeho matky Františka V. od zrození dítěte. Odvolání sice připouští, že pobyt Františka V. v době narození dítěte, t. j. 9. října 1917 byl neznám, má však za to, že jest prokázáno, že František V. se dostal v roce 1914 do ruského zajetí, že lze jako v mnohých jiných případech předpokládati, že se zase vrátí a že tudíž nelze považovati jeho pobyt za trvale neznámý. Těchto důvodů odvolacích zde není. Obrat »trvale neznámý« ve spojení se slovy »od narození« znamená, že pobyt muže od zrození dítěte zůstal nepřetržitě neznám a to po dobu tak dlouhou, že asi již nelze očekávati, že muž sám se postará o zjištění pravdivého rodinného stavu dítěte. Jak dlouho musí býti muž nezvěstným, by se mohlo říci, že jeho pobyt jest trvale neznám, určuje se dle okolností. Nesrovnávalo by se se smyslem a účelem zákona, kdyby pro pouhou, ničím nedotvrzenou možnost, že se nezvěstný muž snad přece jednou vrátí, bylo dítěti odpíráno právo domáhati se zjištění svého rodinného stavu, dokud by nebylo jisto, že muž se více nevrátí. Právo odporovati manželskému zrození bylo zákonem přiznáno dítěti, pakli manžel jako hlava rodiny již není s to, neb nechce chrániti práv členů rodiny, a to hlavně k tomu účelu, by umožněno bylo uplatnění nároků dítěte na výživu, nároků to po výtce naléhavých, poněvadž by jinak v takovém případě dítěti, zrozenému v konkubinátě manželky, příslušel toliko zákonný nárok na výživu proti nezvěstnému manželu,

jenž se ale nedá realizovati, a nikoliv i právo vůči přítomnému skutečnému otci. V tomto případě jde právě o to, že nezvěstný manžel se o práva dítěte starati nemůže neb nechce a že žaloba na odůznání manželského původu byla podána proto, by mohla býti uplatňována práva dítěte proti skutečnému otci. Vyhovuje tudíž zákonu, by se ochrana práva dítěte na pravdivé zjištění jeho rodinného stavu za ostatních zde nepopřených zákonných podmínek přiznala dítěti samému.

Nejvyšší soud nevyhověl opatrovníkovu dovolání, mimo jiné z těchto

důvodů:

Nesprávné posouzení po stránce právní shledává dovolatel v tom, že odvolací soud považuje pobyt nezvěstného Františka V. za trvale neznámý, protože pobyt jeho zůstal od narození dítěte nepřetržitě neznám a to po dobu tak dlouhou, že asi již nelze očekávati, že se František V. sám postará o zjištění pravdivého rodinného stavu dítěte. Než dovolatel vychází z mylného právního názoru chledně významu slov »trvale neznámého pobytu« § 159 obč. zák. ve znění III. novely, vykládaje slovo »trvale« jakoby mělo význam »na vždy«. Již větová spojitost, v níž zákon slovo to uvádí (»seit der Geburt des Kindes dauernd unbekannten Aufenthaltes«) poukazuje k tomu, že trvalost se vztahuje na dobu od narození dítěte do doby, kdy dítě popírá manželskost svého původu, tedy nikoli na dobu budoucí, takže pravděpodobnost návratu otce v úvahu nepřichází. Správně proto odvolací soud mluví o nepřetržitě neznámém pobytu otcově a jest v tom ohledu právní názor soudu odvolacího bezvadný.

Čís. 293.

Nepřípustné dovolání nemá odkládacího účinku po rozumu § 505, odstavec třetí, c. ř. s., třebaže bylo dovolání prvou stolicí na soud přijato, odpůrci sděleno a dále předloženo.

(Rozh. ze dne 15. října 1919, R I 402/19.)

V řízení o námitkách proti výpovědi nájemní smlouvy byla soudní výpověď rozsudkem prvé stolice zachována v platnosti. Odvolací soud potvrdil rozsudek prvé stolice, oceniv předmět sporu na 1000 K. Dovolání žalované strany, prvou stolicí na soud přijaté, odpůrci sdělené a nejvyššímu soudu předložené, bylo rozhodnutím nejvyššího soudu ze dne 10. září odmítnuto jako nepřípustné. Mezitím žalobce navrhl dle shodných rozsudků obou nižších stolic exekuci nuceným vyklizením najatých místností. Prvá stolice exekuci povolila. Rekursní soud návrh na povolení zamítl, uváživ toto: Stěžovatelka zcela správně poukazuje na změnu § 505 odstavec třetí c. ř. s., z kterého vypuštěno bylo při jeho novelisaci původní ustanovení, že dovolání proti potvrzujícímu rozsudku druhé stolice nemá účinku odkládacího. Ze změny této dlužno usuzovati, že dovolání zastavuje výkonost i potvrzujícího rozsudku druhé stolice, pokud o něm rozhodnuto nebylo. Ustanovení to souvisí s nynějším do-